

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท ๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ผู้สอน ครูพัชรินทร์ ภูชนะศรี

เรื่อง เสริมปัญญา

ด้วยนิทานพื้นบ้าน

เสริมปัญญา ด้วยนิทานพื้นบ้าน

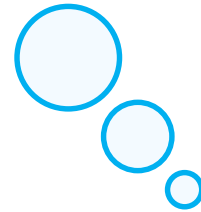

อ่านนิทานพื้นบ้าน

เรื่อง พิกุลทอง

แล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แผนภาพโครงเรื่องนิทานพื้นบ้าน

เรื่อง.....**พิกุลทอง**.....

ตัวละครในเรื่อง

มะลิ พิภพ นางไม้หรือรุกขเทวดา
หญิงหม้าย ยักษ์ พระพิชัยมงกุฏ
ชนะวี พระยมยศ พระลักษณวงศ์

สถานที่

หมู่บ้าน ลำห้วย ในป่า

เหตุการณ์

หญิงหม้าย มีลูก ๒ คน ชื่อ มะลิ กับพิกุล
พิกุลไปตักน้ำที่ลำห้วยพบหญิงชราขอน้ำ
กิน พิกุลให้น้ำดื่ม หญิงชราเป็นนางไม้
แปลงกายมา จึงให้พรแก่พิกุลให้มีดอก
พิกุลทองร่วงออกมาจากปากทุกครั้งทีพุด
หญิงหม้ายรู้และเกิดความโลภจึงให้มะลิ
ไปตักน้ำบ้าง มีหญิงสาวมาขอน้ำดื่ม
มะลิไม่ให้น้ำดื่มเพราะไม่ตรงกับ

เหตุการณ์

ที่พิกุลบอกแถมยังพูดหยาบคาย นางไม้
จึงสาปมะลิให้มีกิ่งกือไล่เดือนร่วงออกมา
เวลาพูด หญิงหม้ายโกรธทุบตีพิกุล
พิกุล จึงหนีจากบ้าน ได้พบพระพิชัยมงกุฎ
จึงพาเข้าไปอยู่ในวังด้วยกันมีพระโอรส
๒ พระองค์ ทั้งหมดออกประพาสลำน้ำ
นางยักษ์เห็นพระพิชัยมงกุฎเกิดความรัก

เหตุการณ์

นางยักษ์จึงทำให้พิกุลจมน้ำและสาปให้เป็นชะนีต้องได้เลือดนางยักษ์มารดหัวจึงจะกลับร่างเดิมได้ นางยักษ์แปลงกายเป็นพิกุลร้ายมนต์ให้พระพิชัยมงกุฎหลงไหล และทิ้งโอรสไว้ในป่า เมื่อพระโอรสโตขึ้นเข้าเมืองเปิดเผยความจริงช่วยแม่ให้พ้นคำสาป

ผลของเหตุการณ์

..... พิกุลได้กลับร่างเป็นคน
..... มนต์เสน่ห์คล้าย พิกุลให้โอรส
..... ปล่อยนางยักษ์ไป แล้วทั้งหมด
..... ก็อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ข้อคิดที่ได้รับ

๑. ไม่ควรพูดจาหยาบคาย

คิดให้ดีก่อนพูด

๒. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

การนำข้อคิดไปใช้

นำข้อคิดไปใช้เกี่ยวกับการพูด

คือก่อนที่จะพูดจะต้องคิดไตร่ตรองให้ดีก่อน

ไม่พูดคำหยาบ เพราะถ้าเราพูดไม่ดีจะทำ

ให้ผู้ที่พบเห็นหรือได้ยินไม่เป็นมิตร โกรธเคือง

และสิ่งที่ไม่ดีจะเข้ามาหาเรา

อ่านนิทานพื้นบ้าน

เรื่อง พิกุลทอง

แล้วอธิบายคุณค่าที่ได้

การอ่านวรรณคดีและวรรณกรรม

อย่างพินิจพิเคราะห์ จะทำให้ประจักษ์ในคุณค่า
ประเทืองปัญญาได้รับประโยชน์หลายประการ
รวมทั้งสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่านยิ่งขึ้น

คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม เช่น

๑. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

คือ ความพิถีพิถันในการใช้คำอย่างประณีต
ทำให้เกิดความงาม ความไพเราะในการใช้ภาษา
ผู้อ่านสามารถได้รับรสไพเราะของเสียง ซาบซึ้งใน
ความหมาย สัมผัสอารมณ์และความนึกคิดต่าง ๆ
ที่ผู้แต่งถ่ายทอดออกมาเป็นบทประพันธ์

๒. คุณค่าด้านปัญญา

ผู้อ่านจะได้รับความรู้ ความคิดเพิ่มขึ้น
ทำให้มีปัญญาแตกฉานทั้งด้านวิชาการ
ความรู้รอบตัว ความรู้เท่าทันคน เป็นต้น

๓. คุณค่าด้านอารมณ์

วรรณคดีเป็นเครื่องจรรโลงใจ และสะท้อน
อารมณ์ การร้องให้กับตัวเอกของเรื่องหรือ
การหัวเราะกับคำพูดของตัวละคร ล้วนเป็นผล
ทางจิตใจ ซึ่งอารมณ์เหล่านั้น คือความสุข
และความบันเทิงใจของผู้อ่าน

๔. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

วรรณคดีและวรรณกรรมสืบต่อวัฒนธรรมของชาติ
จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ผู้แต่งมักจะแทรกความรู้
ข้อคิดเห็นในด้านวัฒนธรรมประเพณี ค่านิยม
คติชีวิต คำสั่งสอน คุณธรรมและจริยธรรม

สภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคม
ประวัติศาสตร์ การเมือง อาหารการกิน
ผสมผสานไปกับการดำเนินเรื่อง ทำให้
คนรุ่นหลังได้รับความรู้เกี่ยวกับสังคมในอดีต
จึงช่วยให้เข้าใจวิถีชีวิตไทยมากยิ่งขึ้น

นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทอง

นานมาแล้ว มีหญิงหม้ายนางหนึ่งมีลูกสาวอยู่สองคน คนโตชื่อ “มะลิ” รูปร่างหน้าตา และนิสัยเหมือนแม่ คนรองชื่อ “พิกุล” มีรูปร่างหน้าตา ผิวพรรณดี นิสัยงามเหมือนพ่อ ซึ่งตายไปแล้ว หญิงหม้ายผู้เป็นแม่รักมะลิมากกว่าพิกุล เนื่องจากมะลิมีลักษณะ หน้าตาเหมือนนาง ดังนั้นจึงมักแกล้งใช้พิกุลให้ทำงานหนัก ส่วนมะลिनั้นให้ทำเพียงงานเบา ๆ

พิกุลไปตักน้ำจากลำห้วยเดินผ่านต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่ง พิกุลได้พบหญิงชราเอนอนอยู่ที่ใต้ต้นไม้ หญิงชราทูลว่ากับพิกุลว่า “ขอน้ำให้คนแก่ดื่มแก้กระหายสักหน่อยได้ไหมจ๊ะ” พิกุล สงสารจึงเต็มใจให้หญิงชราผู้นี้ดื่มน้ำที่ตนตักมา เมื่อดื่มน้ำเสร็จแล้ว นางจึงเล่าความจริง ให้ฟังว่า ที่แท้แล้วนางเป็นนางไม้หรือรุกขเทวดาแปลงกายมา และเพื่อตอบแทนที่พิกุลมีน้ำใจ

นางจึงจะให้พรตอบแทนโดยให้มีดอกพิกุลทองร่วงออกมาจากปากทุกครั้งที่น่างพิกุลพูด ครั้นเมื่อพิกุลกลับมาถึงบ้าน หญิงหม้ายผู้เป็นแม่ก็คิดว่าที่พิกุลไปตักน้ำเสียนาน แต่พอพิกุลอ้าปากพูดตอบแม่ ดอกพิกุลทองที่สวยงามก็ร่วงออกมาจากปาก และร่วงออกมาทุกครั้งที่น่าพิกุลพูด หญิงหม้ายเห็นดอกพิกุลทองซึ่งเป็นทองจริง ๆ มีสีเหลืองอร่ามร่วงออกมาจากปาก ก็เกิดความโลภ อยากได้ทองมาก ๆ จึงบังคับให้พิกุลพูดอยู่ตลอดเวลา เมื่อพูดนานเข้าพิกุลก็เริ่มเจ็บคอเสียงแหบแห้ง ดอกพิกุลก็ร่วงออกมาน้อยลง หญิงหม้ายเห็นดอกพิกุลทองออกมาน้อยลงจึงให้มะลิลูกสาวคนโตไปตักน้ำที่ลำห้วยเหมือนกับที่พิกุลเคยทำ แล้วได้พรจากหญิงชรา เมื่อมะลิไปที่ต้นไม้ใหญ่ มะลิลกลับพบหญิงสาวสวยคนหนึ่งมาขอน้ำดื่ม ฝ่ายมะลิเห็นว่าไม่ใช่หญิงชรา

อย่างที่พิกุลบอก มะลิจึงไม่ให้น้ำดื่มและยังพูดจาหยาบคายต่อหญิงสาวผู้นั้นอีกด้วย ดังนั้นแทนที่หญิงสาวสวยหรือนางไม้จะให้พรเหมือนที่นางให้แก่พิกุล นางกลับสาปมะลิแทน เมื่อมะลิล้มมาถึงบ้าน หญิงหม้ายผู้เป็นแม่ก็บังคับให้มะลิตูตมาก ๆ เพื่อจะได้ทองเยอะ ๆ แต่แทนที่จะมีทองร่วงออกมาจากปากมะลิล้มกลับกลายเป็นกิ้งกือไส้เดือนร่วงออกมาแทน หญิงหม้ายเห็นอย่างนั้นก็โกรธมาก หันไปหาว่าพิกุลพูดหลอกลวงในเรื่องที่เล่าว่าไปได้พรจากหญิงชรา เป็นเหตุให้มะลิโดนสาป แล้วนางก็ตรงเข้าทำร้ายพิกุล พิกุลทนไม่ได้จึงหนีออกจากบ้านเข้าไปในป่า ระหว่างทางนางพิกุลโชคดีได้พบกับพระพิชัยมงกุฎขี่ม้าผ่านมาพอดี พระพิชัยมงกุฎเห็นพิกุลมีรูปโฉมสวยงามและลักษณะกิริยาเรียบร้อยก็นิกรัก จึงพาพิกุลเข้าไปอยู่ด้วยกันในพระราชวังครองคู่อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขจนมีพระโอรสสองพระองค์

วันหนึ่งพระพิชัยมงกุฎ นางพิกุลและพระโอรสทั้งสองได้เสด็จออกประพาสลำน้ำ มีนางยักษ์ตนหนึ่งแอบซุ่มดูขบวนเรือของเจ้าเมืองอยู่ อยากจะได้พระพิชัยมงกุฎมาเป็นคู่ครองของตน จึงแปลงกายเป็นดอกบัวขึ้นกลางน้ำ ทำให้นางพิกุลเกิดความหลงใหลใคร่อยากได้ไว้เชยชม จึงสั่งให้ทหารไปเด็ดมาให้ แต่ก็ไม่สำเร็จ ไม่มีใครสามารถเด็ดได้ นางพิกุลจึงไปเด็ดดอกบัวด้วยพระองค์เอง นางยักษ์ในคราบของดอกบัวก็ดึงแขนนางพิกุลจมดิ่งลงไปใต้น้ำทันที นางยักษ์ได้ถอดเอาเครื่องทรงของนางพิกุลมาสวมใส่แทน และสาปนางพิกุลให้กลายเป็นชะนี พอพระพิชัยมงกุฎเห็นนางพิกุลตัวปลอมโผล่ขึ้นมาจากน้ำก็รีบรับขึ้นเรือทันที

แต่ลูกทั้งสองของนางพิกุลคือพระยมยศ และพระลักษณวงศ์ซึ่งยังเล็กอยู่ จำได้ว่าไม่ใช่แม่ของตนเพราะแม่ของตนนั้นเวลาพูดจะต้องมีดอกพิกุลทองร่วงลงมาจากปาก เด็กน้อยทั้งสองคนจึงไม่ยอมเข้าใกล้นางพิกุลตัวปลอมแต่กลับชี้ไปที่ชะนีตัวที่เกาะอยู่บนกิ่งไม้แล้วบอกว่าเป็นแม่ของตน ทำให้พระพิชัยมงกุฎโกรธมาก พอพ้นสายตาพระพิชัยมงกุฎ นางยักษ์ในคราบนางพิกุลทั้งหยิกทั้งตีเด็กทั้งสองคนจนเขียวช้ำระบมไปทั้งตัวส่วนชะนีตัวนั้นยังคงติดตามเรือไปตลอดเพื่อหาทางแก้คำสาป เพราะนางยักษ์ได้สาปไว้ว่านางพิกุลในร่างชะนีจะพ้นคำสาปได้ก็ต่อเมื่อต้องเอาเลือดของนางยักษ์มารดหัวจึงจะกลับร่างเดิมได้

นางยักษ์ได้รำยมนตร์เสน่ห์ให้พระพิชัยมงกุฎหลงไหล ยุยงให้โกรธเกลียดลูกทั้งสองคนถึงกับมีรับสั่งว่า ถ้าหากเห็นว่าชะนีนั้นเป็นแม่ ก็จงอยู่กับชะนีตัวนั้นก็แล้วกัน แล้วทิ้งลูกทั้งสองคนไว้กับนางชะนีที่ไต่ต้นไม้ แล้วพระพิชัยมงกุฎก็เสด็จกลับเมืองไปพร้อมด้วยนางยักษ์ที่แปลงเป็นนางพิกุล ต่อมาลูกของนางพิกุลได้เจริญเติบโตเป็นหนุ่มโดยการเลี้ยงดูของนางพิกุลในร่างชะนี เด็กหนุ่มทั้งสองได้ฝึกฝนวิชาการต่อสู้จนเก่งกาจสามารถ จึงคิดจะกลับไปหานางยักษ์ทิ้งเสีย ทั้งสองจึงเดินทางกลับเมืองพร้อมกับนางชะนี เมื่อความจริงถูกเปิดเผย นางยักษ์ในร่างแปลงจึงยอมปรากฏร่างที่แท้จริงออกมา มนต์เสน่ห์ที่ครอบคลุมนจิตใจของเจ้าเมืองอยู่ก็คลายออก เมื่อเจ้าเมืองได้เห็นร่างนางยักษ์ถึงกับเป็นลมล้มพับไป ลูกของนางพิกุลทั้งสองคนจึงเข้าต่อสู้กับนางยักษ์ในที่สุดนางยักษ์บาดเจ็บและถูกจับได้ ลูกของนางพิกุลจึงนำเลือดของนางยักษ์ไปรดหัวของนางชะนี นางชะนีจึงคืนร่างกลับเป็นนางพิกุล แล้วปล่อยตัวนางยักษ์ไป ทั้งหมดจึงกลับมาอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

คุณค่าด้านอารมณ์

เรื่องพิกุลทองให้คุณค่าด้านอารมณ์ เพราะอ่านแล้ว
รู้สึกสะเทือนใจกับตัวเอกของเรื่อง คือ นางพิกุลทอง
ที่ถูกสาปให้เป็นชะนี เมื่อพระสวามีถูกนางยักษ์ใช้
มนตร์เสน่ห์ ทำให้นางและพระโอรสทั้งสอง
ต้องมาลำบากในป่า

คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

นิทานพื้นบ้านเรื่องพิกุลทองให้คุณค่าด้านสังคม เพราะ เรื่องนี้สะท้อนให้เห็นความเชื่อเรื่องของการทำความดีว่า มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือเทวดาเห็น หรือคอยช่วยเหลือ และได้รับผลตอบแทนการทำความดีนั้น

เช่น นางพิกุลทอง ที่ได้รับพร คือ พุดออกมาเป็น
“ดอกพิกุลทอง” หรือสุดท้ายนางก็ได้อยู่ร่วมกับ
ครอบครัวอย่างมีความสุข

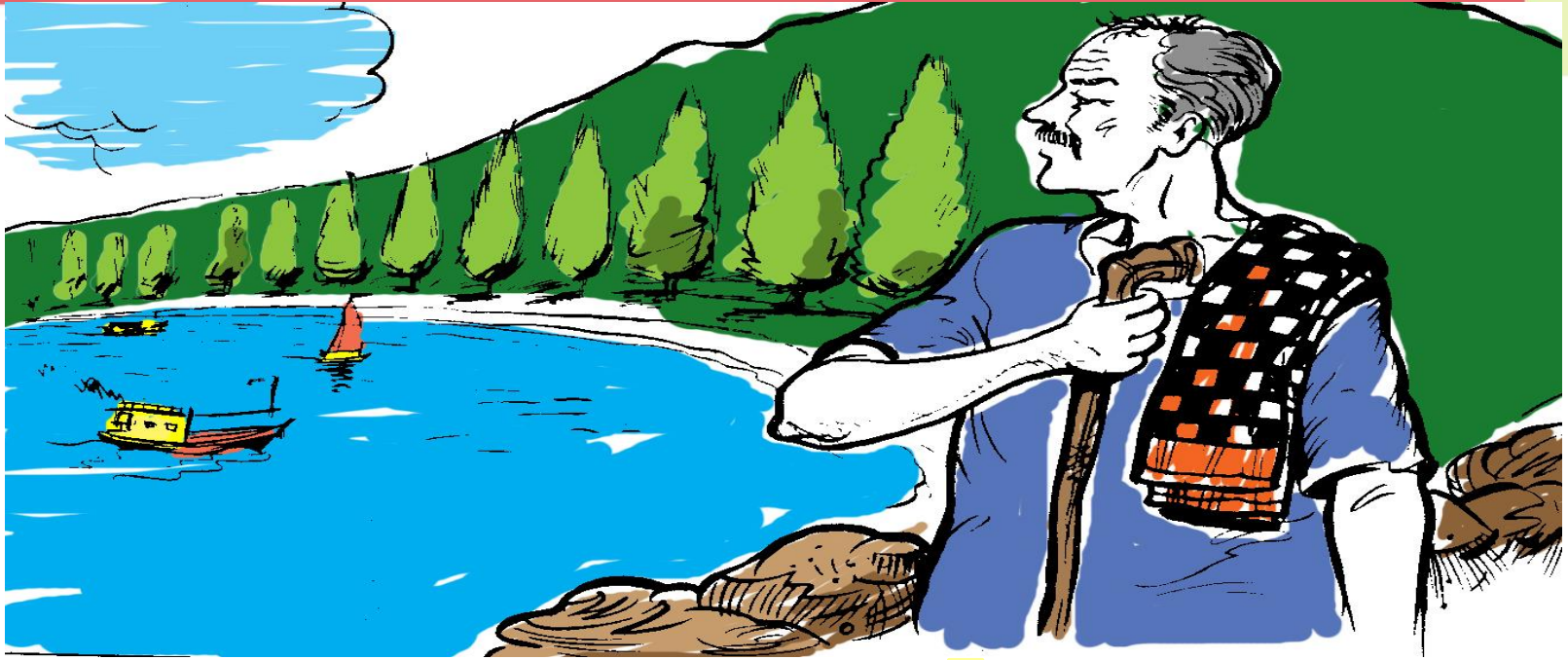
ส่วนคนที่ทำแต่ความชั่ว ก็จะได้รับผลแห่ง
การกระทำ เช่น มะลิ เป็นคนไม่มีน้ำใจ พุดจา
หยาบคาย รุกขเทวดาจึงไม่พอใจ สาปให้พุด
ออกมาเป็นกิ่งกือไส้เดือน หรือนางยักษ์ที่ใช้
มนตร์เสน่ห์ สุดท้ายก็ต้องแพ้ภัยไปเอง

ฟังนิทานพื้นบ้าน

ต๋ำม่อ่งถ่ำย

๑. เรื่อง“ตาม่องล่าย”เป็นนิทานของจังหวัดใด

ก. สุพรรณบุรี

ข. พิจิตร

ค. ประจวบคีรีขันธ์

ง. สงขลา

๒. การที่พ่อแม่ยกลูกสาวให้แต่งงานกับชายใด
โดยไม่ถามความสมัครใจของลูกก่อน
การกระทำนี้ตรงกับสำนวนใด

- ก. ชิงสุกก่อนห่าม ข. เขียนเสือให้วัวกลัว
ค. ลูกไก่ในกำมือ ง. **คละมกุงชน**

๓. ข้อใดช่วยแก้ปัญหาในเรื่องนี้ได้ดีที่สุด

ก. ให้ทั้งสองฝ่ายต่อสู้กัน ฝ่ายใดชนะจะได้

แต่งงานกับยอมโดย

ข. ให้ตามองถ่ายตัดสินใจ เพราะเป็นหัวหน้าครอบครัว

ค. ให้นางรำพึงตัดสินใจ เพราะแม่ยอมไกลชิดกับลูกสาว

ง. ให้ยอมโดยตัดสินใจเลือกคู่ครองเอง

๔. ข้อใดแตกต่างจากข้ออื่น

ก. เกาะจาน

ข. เกาะสาก

ค. เกาะนมสาว

ง. เกาะกระบุง

๕. ข้อใดไม่สามารถเป็นจริงได้

ก. ยมโดยเป็นหญิงสาวที่สวยงามมาก

ข. ตาม่องล่ายจับลูกสาวฉีกเป็นสองซีก

ค. นางรำพึงโมโหสุดขีดถึงกับสิ้นใจตาย

ง. เจ้าลายและเจ้ากรุงจีนยกชั้นหมากมาพร้อมกัน

ข้อคิด/ คุณค่าที่ได้จาก
เรื่อง ตาม่องล่าย

คติ/แนวคิด

แม้ว่าเรื่องราวในครอบครัวของตาม่องล่าย
จะเป็นเพียงนิทานประกอบภูมิทัศน์ของท้องทะเล
แต่ได้ให้แนวคิดเป็นอย่างดีในเรื่องความรักของ
พ่อแม่ที่ใช้แต่อารมณ์อยู่เหนือเหตุผลและความเป็นจริง
ใช้ทรัพย์สินตัดสินความรัก ผลที่เกิดขึ้นจึงเป็นผลร้าย
ต่อทุกฝ่าย

การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เราไม่ควรบังคับใครให้ทำตามใจเรา

ควรให้เขาตัดสินใจและทำในสิ่งที่

เขาถนัดหรือชอบ

เช่น เราชอบรับประทานข้าวผัด
ถ้าเพื่อนไม่ชอบ ก็ไม่ควรบังคับให้เขา
รับประทานเหมือนกับเรา เพราะถ้าเรา
บังคับเขาบ่อย ๆ เพื่อนอาจอึดอัดใจ
หรือเกิดความรำคาญจนเลิกคบเราก็ได้

